

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівна Приймальної комісії

ректор Херсонського державного університету,

Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ

2022 р.

Фахового **комплексного** вступного випробування з
Психофізіології мовлення, Основ логопедії, Логодидактики
для здобуття ступеня вищої освіти «**магістр**»
зі спеціальності 016 Спеціальна освіта. 016.01 Логопедія
(денна, заочна форми навчання)
на основі повної загальної середньої освіти,
за всіма спеціальностями

Херсон 2022

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Зміст програми.....	4
3. Перелік питань, що виносяться на вступний екзамен	10
4. Список рекомендованої літератури.....	15
5. Критерії оцінювання знань зі вступного екзамену	17

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного екзамену з психофізіології мовлення, основ логопедії та логодидактики для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі базової або повної вищої освіти, розроблена відповідно до Положення про організацію навчального процесу у Херсонському державному університеті, освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки фахівців зі спеціальності 016 Спеціальна освіта 016.01 Логопедія.

Організація та проведення фахового вступного випробування відбувається у порядку, визначеному в Положенні про Приймальну комісію Херсонського державного університету.

Мета вступного випробування – відбір претендентів на навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за освітньо-професійною програмою Логопедія.

Форма вступного випробування: вступне випробування проводиться письмово.

Тривалість вступного випробування – на виконання відведено 180 хвилин.

Результат вступного випробування оцінюється за шкалою від 0 до 200 балів.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт. На екзаменаційній роботі такого вступника член фахової атестаційної комісії вказує причину відсторонення та час. Під час перевірки така робота дешифрується і за неї виставляється оцінка менше мінімальної кількості балів, визначеної Приймальною комісією та Правилами прийому, для допуску до участі в конкурсі або зарахування на навчання поза конкурсом, незважаючи на обсяг і зміст написаного.

Вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у назначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Психофізіологія мовлення

Психолінгвістичні основи мовлення. Роль пізнавальних процесів у мовленнєвій діяльності. Сигнальні системи людини. Відчуття і мовлення. Сприймання і мовлення. Уявлення і мовлення. Емоції й почуття та мовлення.

Поняття про мову: генезис, функції, структура. Мова як історично-суспільне явище. Теоретичні проблеми філогенезу та онтогенезу виникнення мови. Функції мови. Структурні компоненти мови. Фонема як структурна одиниця мови, їх функції. Класифікація фонем української мови. Морфема як структурна одиниця мови. Класифікація морфем української мови, їх функції. Слово як структурна одиниця мови. Класифікація лексем. Речення як структурна одиниця мови. Типологія синтаксичних конструкцій. Текст як складна структурна одиниця мови. Типологія текстів.

Мовлення як форма реалізації мови. Психолінгвістичний підхід до визначення поняття «мовлення». Структурні одиниці мовлення. Висловлювання як мінімальна одиниця мовлення. Діалогічна єдність як структурна одиниця мовлення. Надфразова єдність як структурна одиниця мовлення. Синтагма як структурна одиниця мовлення. Функції мовлення. Види та форми мовлення. Поняття «мовленнєва норма», «відхилення від мовленнєвої норми».

Філогенетичне дослідження мови та мовлення. Проблема мови та мовлення в сучасній психолінгвістиці. Мова як специфічний продукт суспільної історії. Генетичні корні мислення і мовлення. Становлення слова як структурної одиниці мови в процесі історичного розвитку. Поняття як структурна одиниця мовлення та мислення.

Мовлення як предмет вивчення нейрофізіології, психофізіології та нейропсихології. Мовлення як об'єкт дослідження нейрофізіології та психофізіології. Центральні механізми мовлення. Локалізація мовленнєвих функцій. Функціональні блоки мозку. Функціональні блоки мозку. Перший функціональний блок: анатомічні структури, функції, порушення діяльності. Другий функціональний блок: анатомічні структури, організація, функції, порушення діяльності. Третій функціональний блок: анатомічні структури, організація, функції, порушення діяльності. Роль лівої та правої півкулі в опануванні та реалізації мовлення.

Анатомо-фізіологічні механізми мовлення. Периферичний мовленнєвий апарат. Анатомія та фізіологія дихального відділу мовленнєвого апарату. Анатомія та фізіологія голосового (фонаційного) мовленнєвого апарату. Анатомія та фізіологія артикуляційного відділу мовленнєвого апарату.

Опанування мовою та розвиток мовлення в онтогенезі (ранній вік). Нейрофізіологічні механізми опанування мовленням дітьми у перші роки життя. Психофізіологічні умови оволодіння дитиною умінням діяти у відповідності зі словами дорослих. Психофізіологічні механізми розвитку здатності до активного використання мови (її структурних елементів) для спілкування дитиною першого року життя з оточуючими людьми. Психофізіологічні передумови виникнення у дитини першого року життя вербального спілкування. Етапи мовленнєвого онтогенезу. Особливості опанування мовленням дітьми другого року життя. Особливості опанування мовленням дітьми третього року життя.

Опанування мовою та розвиток мовлення в онтогенезі (дошкільний та молодший шкільний вік). Психофізіологічні механізми опанування мовою та мовленням у дошкільному та молодшому шкільному віці. Дошкільний вік. Особливості розвитку фонетичного, фонематичного, лексичного, граматичного складових та зв'язного мовлення. Стан імпресивного мовлення у дітей дошкільного віку. Молодший шкільний вік. Особливості розвитку фонетичного, фонематичного, лексичного, граматичного складових та зв'язного мовлення. Психофізіологічні механізми опануванням писемним мовленням.

Мовлення як кінцевий результат мовленнєвої діяльності. Диференціація понять „мова”, „мовлення”, „мовленнєва діяльність”. Значення диференціації цих понять для логопедії. Види мовленнєвої діяльності, їх характеристика. Продуктивні види мовленнєвої діяльності.

Непродуктивні види мовленнєвої діяльності. Мовленнєва функціональна система. Рівні організацій.

Психофізіологічні механізми та структура усної форми мовленнєвої комунікації.

Психологічна структура мовленнєвого висловлення. Етапи породження усного мовленнєвого висловлювання. Модель породження мовлення Л.С.Виготського. Модель породження мовлення О.О.Леонтьєва. Модель О.Р. Лурія. Роль внутрішнього мовлення у процесі побудови програми та реалізації мовленнєвого висловлювання. Онтогенез мовленнєвого висловлювання.

Етапи розуміння усного мовленнєвого висловлювання. Процес розуміння мовлення.

Загальна характеристика. Етапи розуміння мовлення. Загальна характеристика. Розуміння на рівні слова. Розуміння на рівні речення. Розуміння на рівні тексту та підтексту.

Мозкові механізми, що забезпечують процеси породження і розуміння мовленнєвого висловлення. Мозкові механізми, що забезпечують фонематичне сприйняття. Мозкові механізми, що реалізують розуміння логіко-граматичних конструкцій. Мозкові механізми, що забезпечують реалізацію внутрішнього мовлення, програмування та прогнозування мовленнєвого висловлювання. Мозкові механізми, що реалізують рухову програму мовленнєвого висловлювання.

Методи дослідження процесів породження і розуміння мовленнєвих висловлювань. Особливості дослідження фонетичної сторони мовлення. Особливості дослідження лексичної сторони мовлення. Особливості дослідження граматичної будови мовлення. Особливості дослідження усного зв'язного мовлення. Дослідження розуміння мовлення на рівні слова. Дослідження розуміння мовлення на рівні речення (фрази). Дослідження розуміння мовлення на рівні тексту. Особливості дослідження фонематичної сторони мовлення.

Психофізіологічні механізми та структура писемної форми мовленнєвої комунікації.

Відмінності між усним і писемним мовленням за часом виникнення, за способом перебігу та за психофізіологічною структурою. Філогенез писемного мовлення.

Психофізіологічна структура процесу письма. Психологічні особливості процесу письма. Психофізіологічний зміст процесу письма (операції письма). Рівні організації письма. Психологічні передумови формування навички письма. Психофізіологічна структура процесу письма.

Психофізіологічна структура процесу читання. Етапи оволодіння процесом читання.

Психофізіологічні механізми читання. Операції процесу читання. Етапи оволодіння навичкою читання в процесі онтогенезу. Загальна характеристика. Етап оволодіння звуко-буквенними позначеннями. Етап переходу до синтетичних прийомів читання. Етап синтетичного читання. Профілактика порушень писемного мовлення у дітей.

Методика дослідження сформованості психофізіологічних механізмів писемного мовлення. Методика вивчення асиметрії у функціонуванні півкуль мозку (провідної руки, ока, вуха, ноги). Методика дослідження оптико-просторових уявлень. Методика дослідження часових уявлень. Методика вивчення стану графо-моторних навичок.

2. Основи логопедії

Вступ до логопедії. Науково-теоретичні основи логопедії. Логопедія як науки про розлади мови, про методи їх попередження, виявлення та подолання засобами спеціального навчання та виховання. Значення терміну «логопедія». Об'єкт і предмет, мета і завдання логопедії як науки. Зв'язок логопедії з іншими науками та їх значення для розвитку теорії і практики логопедії. Причини мовленнєвих порушень (біологічні і соціально-психологічні, органічні і функціональні, центральні і периферичні). Психолінгвістичний, медико-біологічний та психолого-педагогічний підходи до аналізу мовленнєвих вад. Історія розвитку поглядів на класифікацію порушень мовлення. Сучасні клініко-психологічна та психолого-педагогічна класифікації мовленнєвих розладів. Логопедична робота як педагогічний процес. Загальнодидактичні та спеціальні принципи організації логопедичного втручання. Ефективність логопедичної роботи та фактори, що її зумовлюють..

Дислалія. Визначення дислалії, значення терміну. загальні відомості з історії вивчення вад звуковимови у дітей. Поширеність та особливості прояву дефекту в різних вікових групах дітей.

Вплив вад вимови звуків на оволодіння грамотою, на розвиток особистості дитини.

Класифікація дислалії в залежності від причин, механізмів, кількісних та якісних проявів дефекту звуковимови. Функціональна дислалія, її форми в залежності від порушення психофізіологічного механізму. Акусто-фонематична дислалія. Артикуляційно-фонематична дислалія. Артикуляційно-фонетична дислалія. Механічна (органічна) дислалія. Характер дефектів вимови звуків при механічній (органічній) дислалії. Вплив порушень зубно-щелепної системи на оволодіння звуковимовою дітьми. Порушення вимови звуків середнього та пізнього мовленнєвого онтогенезу.

Правильна артикуляція свистячих звуків. Загальна характеристика. Види порушень свистячих звуків. Сигматизми свистячих. Парасигматизми свистячих. Методика поетапної логопедичної роботи з усунення вад вимови свистячих звуків.

Правильна артикуляція шиплячих звуків. Види порушень шиплячих звуків. Сигматизми шиплячих. Парасигматизми шиплячих. Особливості логопедичної роботи з подолання порушень вимови шиплячих звуків. Методика поетапної логопедичної роботи з усунення вад вимови шиплячих звуків.

Правильна артикуляція звука „й”. Види порушень звука „й”. Методика поетапної логопедичної роботи з усунення вад вимови звука „й”.

Правильна артикуляція звуків „л”, „л”’. Види порушень вимови звуків „л”, „л”’. Методика поетапної логопедичної роботи з усунення вад вимови звуків „л”, „л”’.

Правильна артикуляція звуків „р”, „р”’. Види порушень вимови звуків „р”, „р”’. Методика поетапної логопедичної роботи з усунення вад вимови звуків „р”, „р”’.

Правильна артикуляція задньоязикових звуків. Види порушень задньоязикових звуків. Хітизми та паразітизми. Капацизми та паракапацизми. Гамацизми та парагамацизми. Методика поетапної логопедичної роботи з усунення вад вимови задньоязикових звуків.

Мета, зміст та методика обстеження дитини з дислалією. Диференціальна діагностика: відмежування дислалії від вікових особливостей мовлення, мінімальних проявів дизартрії, інших мовленнєвих розладів тощо. Профілактика дислалії у дітей.

Ринолалія. Порушення голосу. Історія вивчення проблеми ринолалії. Механізми піднебінно-глоткового змикання в нормі. Етіологія ринолалії. Класифікація ринолалії.

Вроджена відкрита ринолалія. Загальна характеристика. Класифікація розщеплень губи та піднебіння. Особливості фізіологічних процесів у дітей із вродженою відкритою ринолалією. Стан голосової функції дітей із вродженою відкритою ринолалією. Особливості звуковимови у дітей із вродженою відкритою ринолалією.

Закрита ринолалія. Етіологія та механізми. Форми закритої ринолалії. Мішана ринолалія. Етіологія та патогенез та симптоматика.

Логопедичне обстеження дітей із ринолалією. Методичні засади логопедичного обстеження дітей із ринолалією. Методика дослідження стану та будови артикуляційного апарату. Методика обстеження звуковимови. Методика вивчення стану фонематичного розвитку. Методика дослідження лексико-граматичної будови мовлення.

Огляд сучасних методик корекційно-розвивальної роботи з дітьми із вродженою відкритою ринолалією. Методика логопедичної роботи з дітьми із вродженою відкритою ринолалією (за І. Єрмаковою) Мета, етапи, основні завдання корекційної роботи.

Особливості подолання закритої та мішаної форм ринолалії.

Голос як матеріальна основа усного мовлення. Анатомо-фізіологічні механізми голосоутворення. Причини та механізми порушень голосу. Класифікація вад голосу: центрального і периферичного, органічного і функціонального характеру.

Медико-педагогічний комплекс заходів щодо подолання вад голосу.

Профілактика голосових розладів та гігієна голосу.

Дизартрія. Поняття «дизартрія». Диференціація дизартрії у дітей та дорослих. Дитяча дизартрія. Причини виникнення дизартрії у дітей. Клініко-фізіологічний та психолінгвістичний аспекти вивчення дизартрії. Патогенез дизартрії.

Провідні синдроми дизартрії. Синдром порушення звуковимови. Синдром порушення дихання. Синдром порушення фонації.

Класифікація дизартрії. Класифікація за О.В. Правдіною. Класифікація за І.І.Панченко. Класифікація за G. Tardier.

Форми дизартрії за локалізацією пошкодження нервової системи. Центральні форми дизартрії. Коркова дизартрія. Варіанти коркової дизартрії. Мозочкові дизартрія. Провідні синдроми мозочкової дизартрії. Псевдобульбарна дизартрія.

Периферичні форми дизартрії. Підкоркова (екстрапірамідна) дизартрія. Бульбарна дизартрія. Диференціація бульбарної дизартрії з паретичною формою псевдобульбарної дизартрії.

Методика логопедичного обстеження дітей із дизартрією. Мета обстеження. Провідні принципи, завдання, напрями та зміст обстеження дітей із дизартрією. Особливості ранньої діагностики дизартрії.

Комплексний підхід до подолання дизартрії. Поняття «комплексний підхід» до подолання дизартрії. Роль спеціалістів у комплексній роботі з дітьми із дизартрією.

Методика подолання синдромів дизартрії. Мета та провідні завдання логопедичної роботи при дизартрії. Етапи логопедичного втручання при дизартрії (мета, завдання, зміст). Поетапний метод роботи над формуванням правильної звуковимови у дітей із стертою дизартрією. Фактори, що визначають ефективність медико-психолого-педагогічного впливу при дизартрії.

Порушення темпо-ритмічної організації мовлення. Заїкання. Брадіалія: етіологія, патогенез, симптоматика. Тахіалія: етіологія, патогенез, симптоматика. Преривчастий темп мовлення. Система лікувально-педагогічної роботи при порушеннях темпо-ритмічної організації мовлення.

Заїкання. Історія вивчення проблеми заїкання. Механізми заїкання. Етіологія заїкання. Симптоматика заїкання.

Сучасні підходи до систематики заїкання. Невротична форма заїкання. Неврозоподібна форма заїкання. Клініко-психолого-педагогічна характеристика дітей із невротичною формою заїкання. Клініко-психолого-педагогічна характеристика дітей із неврозоподібною формою заїкання.

Методика обстеження дітей із заїканням: принципи, прийоми та зміст обстеження.

Комплексний підхід до реабілітації осіб із заїканням. Поняття про комплексний підхід до реабілітації заїкуватих. Особливості організації логопедичної роботи із заїкуватими дітьми. Організація навчання та виховання заїкуватих дітей в умовах дошкільного закладу. Форми та зміст взаємозв'язку логопеда із родиною заїкуватої дитини. Профілактика порушень темпо-ритмічної організації мовлення у дітей. Профілактика заїкання, попередження рецидивів.

Системні порушення мовлення. Поняття „алалія”. Історичний аспект дослідження алалії. Етіологія алалії. Анатомо-фізіологічний аспект вивчення алалії

Симптоматика та механізми алалії. Огляд сучасної класифікації форм алалії.

Моторна алалія. Форми моторної алалії, механізми порушення мовлення. Патогенез та симптоматика моторної алалії. Діти з моторною алалією з першим рівнем розвитку мовлення. Діти з моторною алалією з другим рівнем розвитку мовлення. Діти з моторною алалією з третім рівнем розвитку мовлення.

Сенсорна алалія. Історія вивчення сенсорної алалії вітчизняними та закордонними науковцями. Провідні механізми сенсорної алалії. Симптоматика сенсорної алалії.

Методика обстеження дітей із алалією Мета, завдання та принципи обстеження. Зміст і методи обстеження. Диференціація алалії від інших порушень розвитку (дизартрії, олігофрени, загального недорозвинення мовлення).

Методика корекційно-розвивальної роботи при алалії Комплексний підхід подолання алалії. Методика логопедичної роботи з розвитку: а) дрібної моторики; б) психічних процесів; в)

пізнавальної діяльності; г) комунікативно-мовленнєвої діяльності дітей із алалією. Етапи логопедичної роботи при моторній та сенсорній формах алалії.

Афазія. Історичний аспект дослідження проблеми афазії. Причини виникнення афазії.

Класифікація афазії. Акустико-гностична афазія. Акустико-мнестична афазія. Амнестико-семантична афазія. Аферентна моторна афазія. Еферентна моторна афазія. Динамічна афазія.

Нейропсихологічне обстеження хворих на афазію: мета, принципи, завдання, напрями, зміст, методи та форми.

Особливості проведення відновлюваної роботи при акустико-фонематичній афазії. Провідні завдання логопедичного впливу при акустико-мнестичній афазії. Специфіка відновлення порушених функцій при різних варіантах акустико-мнестичної афазії. Специфіка відновлення розуміння логіко-граматичних конструкцій, уміння орієнтуватися у просторі при амнестико-семантичній афазії. Особливості подолання амнестичних явищ.

Специфіка подолання апраксії артикуляційного апарату при аферентній моторній афазії. Особливості логопедичної роботи при моторних формах афазії. Провідні завдання відновлюваної роботи при динамічній афазії. Особливості подолання порушень внутрішнього програмування при динамічній афазії.

Порушення писемного мовлення. Порушення писемного мовлення у дітей. Психофізіологічні основи. Історичний огляд учень про порушення писемного мовлення. Термінологія та визначення порушень читання у дітей. Психологічна класифікація специфічних помилок читання.

Причини виникнення дислексії. Симптоматика дислексії. Механізми дислексії: порушення просторових уявлень; порушення усного мовлення; білінгвізм; затримка психічного розвитку; афективні порушення.

Класифікації дислексії. Мультиаксьальна класифікація дислексій О.М. Корнєва. Патогенетична класифікація дислексій С. Борель-Мезоні. Класифікація дислексії О.А. Токаревої. Класифікація дислексії М.Є. Хватцева. Класифікація дислексії Р.І. Лалаєвої.

Поняття «дисграфія», загальна характеристика Етіологія та патогенез дисграфії. Симптоматика дисграфії.

Класифікація дисграфії за підручником Л.С. Волкової. Класифікація дисграфії І.М. Садовікової. Класифікація дисграфії О.М. Корнєва.

Методика логопедичного обстеження дітей з порушеннями писемного мовлення.

Методика корекції порушень писемного мовлення у дітей Принципи корекційної роботи при дислексії та дисграфії. Методика розвитку фонематичних процесів. Методика розвитку оптико-просторових уявлень та узагальнень. Методика розвитку граматичної будови мовлення.

Профілактика порушень писемного мовлення у дітей. Первинна профілактика дислексії та дисграфії. Вторинна профілактика дислексії та дисграфії. Методика раннього виявлення порушень писемного мовлення.

3. Логодидактика

Наукові засади спеціальної педагогіки (філософський, соціокультурний, нейропсихолінгвістичний і правовий аспекти). Значення інтегрованого знання, що має світоглядний потенціал, відображає найзагальніші закономірності спеціальної педагогіки як феномена сучасної цивілізації і забезпечує вплив на установки суспільної свідомості; зокрема на ставлення до осіб з обмеженими можливостями. Роль філософії, соціології, нейропсихолінгвістики та інших галузей науки у побудові цілісної теорії спеціального навчання і розвитку.

Проблема співвідношення навчання та розвитку (критичний огляд наукових джерел). Аналіз проблеми співвідношення навчання та розвитку як опорної точки теоретичного руху. Ситуація духовного двовладдя у вітчизняній практичній психології та дидактиці.

Сутність проблеми навчання та розвитку і загальні передумови її вирішення. Напрями наукових рішень проблеми навчання та розвитку. Взаємозв'язок процесів визрівання і навчання. Вікові зміни особистості свідомості як цілого - центральні чинники при побудові

концепції навчання та розвитку. Можливість дослідження процесу розвитку на матеріалі окремих психічних утворень та їхніх одиниць. Наступність етапів розвитку. Два види детермінації розвитку.

Психологічний механізм зв'язку навчання і розвитку. Основні поняття, що описують психологічний механізм зв'язку навчання й розвитку: їх коротка характеристика. Сутність співвідношення процесів навчання і розвитку у школі. Вікові типи навчання (за Л.С.Виготським).

Загальна характеристика теорії розвивального навчання. Поле найближчого розвитку і рівень актуального розвитку. Теорія розвивального навчання як цілісна система концепцій. Поле найближчого розвитку і наукові дискусії стосовно цього поняття. ПНР та його значення для діагностики психічного розвитку дитини (за Л.С.Виготським). Диференціація учнів, які не спроможні самостійно розв'язати навчальну задачу. Метод зондування мислення (за С.Л.Рубінштейном), інтелектуальні та мотиваційні внутрішні умови розвитку дитини. Взаємопроникнення між групою спонтанно засвоєних дитиною життєвих понять і системою наукових понять.

Теорія поетапного формування розумових дій та понять. Наукові джерела з теорії поетапного формування розумових дій. Спеціальна потреба поетапного формування розумових дій. Складові частини змісту методу поетапного формування розумових дій. Типи педагогічної допомоги. Етап формування розумових дій. Формування розумових дій і понять та їхньої єдності. Конкретні і загальні розумові дії. Дослідження пізнавальних процесів – провідний напрям психології розвинутих країн. Теоретичне підґрунтя когнітивної теорії засвоєння. Основні напрями, якими представлений когнітивний підхід. Теорія осмисленого вербального навчання. Теорія навчання Дж. Брунера. Теорія репродуктивного засвоєння та проблемне навчання. Порівняльна характеристика основних когнітивних теорій.

Принципи, форми і методи навчання дітей з порушеннями в розвитку. Шляхи реалізації загальнодидактичних принципів навчання в навчально-виховному процесі дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку (ПМР). Основні шляхи реалізації принципу всебічного розвитку особистості; зв'язку навчання з життям; системності, послідовності і доступності у навчанні; позитивної мотивації навчальної діяльності; індивідуального підходу; наочності; міцності засвоєння знань та навичок. Спеціальні психофізіологічні та психолого-педагогічні принципи навчання дітей з ПМР. Особливості реалізації психофізіологічних принципів логопедичного впливу: принципу класифікації дефекту; запобігання труднощів у навчанні; корекційно-превентивної спрямованості; опори на збережені аналізаторні системи; зворотного зв'язку (принцип контролю). Особливості реалізації психолого-педагогічних принципів: принципу врахування особливостей дитини з ПМР; опори на діяльність; когнітивної (пізнавальної) спрямованості; поетапного формування розумових дій; системного підходу; активізації компенсаторних процесів; культивування індивідуальних здібностей; врахування обсягу, ступеня і складності навчального матеріалу; дозованої педагогічної допомоги; формування психологічного рівня розуміння мовлення як передумови осмисленого вербального навчання. Formи організації процесу навчання (сутність, класифікація, особливості застосування, резерви ефективності). Основні фактори, що визначають форму навчання дітей. Formи організації процесу навчання та форми організації навчальних занять. Резерви ефективності уроку. Альтернативні форми навчання (Пена-план, система Монтесорі, Бел-Ланкастерська система, система Дальтон-план, Мангеймська система та ін.). Методи навчання дітей (сутність, класифікація, особливості застосування, фактори, що впливають на вибір методів). Характеристика основних класифікацій методів навчання: за джерелом знань; на основі характеру пізнавальної діяльності; за специфікою діяльності вчителя та учня; за логічним шляхом навчальної роботи. Характеристика основних груп методів (за Ю.К.Бабанським), основні недоліки методів навчання і шляхи їхнього подолання.

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНИЙ ЕКЗАМЕН

1. Роль пізнавальних процесів у мовленнєвій діяльності.
2. Сигнальні системи людини.
3. Відчуття і мовлення. Сприймання і мовлення. Уявлення і мовлення. Емоції й почуття та мовлення.
4. Поняття про мову: генезис, функції, структура мови.
5. Мова як історично-суспільне явище. Теоретичні проблеми філогенезу та онтогенезу виникнення мови.
6. Функції та структурні компоненти мови (фонема, морфема, слово, речення, текст).
7. Мовлення як форма реалізації мови. Психолінгвістичний підхід до визначення поняття «мовлення».
8. Функції та структурні одиниці мовлення (висловлювання, діалогічна єдність, надфразова єдність, синтагма).
9. Види та форми мовлення.
10. Поняття «мовленнєва норма», «відхилення від мовленнєвої норми».
11. Мовлення як об'єкт дослідження нейрофізіології та психофізіології.
12. Центральні механізми мовлення. Локалізація мовленнєвих функцій.
13. Функціональні блоки мозку. Загальна характеристика.
14. Перший функціональний блок: анатомічні структури, функції, порушення діяльності.
15. Другий функціональний блок: анатомічні структури, організація, функції, порушення діяльності.
16. Третій функціональний блок: анатомічні структури, організація, функції, порушення діяльності.
17. Анатомо-фізіологічні механізми мовлення. Периферичний мовленнєвий апарат.
18. Анatomія та фізіологія дихального відділу мовленнєвого апарату.
19. Анatomія та фізіологія голосового (фонаційного) мовленнєвого апарату.
20. Анatomія та фізіологія артикуляційного відділу мовленнєвого апарату.
21. Опанування мовою та розвиток мовлення в онтогенезі (ранній вік).
22. Опанування мовою та розвиток мовлення в онтогенезі (дошкільний та молодший шкільний вік).
23. Психофізіологічні механізми опануванням писемним мовленням (читанням та письмом).
24. Мовлення як кінцевий результат мовленнєвої діяльності. Диференціація понять „мова”, „мовлення”, „мовленнєва діяльність”. Значення диференціації цих понять для логопедії.
25. Види мовленнєвої діяльності, їх характеристика. Продуктивні види мовленнєвої діяльності. Непродуктивні види мовленнєвої діяльності. Мовленнєва функціональна система. Рівні організацій.
26. Моделі породження мовлення (Л.С.Виготського, О.О.Леонтьєва, О.Лурія).
27. Етапи розуміння усного мовленнєвого висловлювання. Етапи розуміння мовлення. Розуміння на рівні слова. Розуміння на рівні речення. Розуміння на рівні тексту та підтексту.
28. Мозкові механізми, що забезпечують процеси породження і розуміння мовленнєвого висловлення.
29. Методи дослідження процесів породження і розуміння мовленнєвих висловлювань. Дослідження фонетичної, фонематичної, лексичної та граматичної сторін мовлення.
30. Відмінності між усним і писемним мовленням за часом виникнення, за способом перебігу та за психофізіологічною структурою. Філогенез писемного мовлення.
31. Психофізіологічна структура процесу письма (операції письма) та рівні організації навички письма.

32. Операції процесу читання та етапи оволодіння навичкою читання в процесі онтогенезу.
33. Методика дослідження сформованості психофізіологічних механізмів писемного мовлення. Методика вивчення асиметрії у функціонуванні півкуль мозку (провідної руки, ока, вуха, ноги). Методика дослідження оптико-просторових уявлень. Методика дослідження часових уявлень. Методика вивчення стану графо-моторних навичок.
34. Логопедія як науки про порушення мовлення, про методи їх попередження, виявлення та подолання засобами спеціального навчання та виховання. Значення терміну «логопедія». Об'єкт і предмет, мета і завдання логопедії як науки. Зв'язок логопедії з іншими науками та їх значення для розвитку теорії і практики логопедії.
35. Причини мовленнєвих порушень (біологічні і соціально-психологічні, органічні і функціональні, центральні і периферичні).
36. Психолінгвістичний, медико-біологічний та психого-педагогічний підходи до аналізу мовленнєвих вад. Історія розвитку поглядів на класифікацію порушень мовлення.
37. Сучасні клініко-психологічна та психого-педагогічна класифікації мовленнєвих порушень.
38. Логопедична робота як педагогічний процес. Загальнодидактичні та спеціальні принципи організації логопедичного втручання. Ефективність логопедичної роботи та фактори, що її зумовлюють..
39. Дислалія, значення терміну. загальні відомості з історії вивчення вад звуковимови у дітей. Поширеність та особливості прояву дислалії в різних вікових групах дітей.
40. Вплив порушень вимови звуків на оволодіння грамотою, на розвиток особистості дитини.
41. Класифікація дислалії в залежності від причин, механізмів, кількісних та якісних проявів дефекту звуковимови.
42. Функціональна дислалія, її форми в залежності від порушення психофізіологічного механізму.
43. Механічна (органічна) дислалія. Характер дефектів вимови звуків при механічній (органічній) дислалії. Вплив порушень зубно-щелепної системи на оволодіння звуковимовою дітьми.
44. Види порушень свистячих звуків. Сигматизми свистячих. Парасигматизми свистячих. Методика поетапної логопедичної роботи з усунення вад вимови свистячих звуків.
45. Види порушень шиплячих звуків. Особливості логопедичної роботи з подолання порушень вимови шиплячих звуків.
46. Види порушення звука „й”. Методика поетапної логопедичної роботи з усунення вад вимови звука „й”.
47. Види порушень вимови звуків „л”, „л’’. Методика поетапної логопедичної роботи з усунення вад вимови звуків „л”, „л’’.
48. Види порушень вимови звуків „р”, „р’’. Методика поетапної логопедичної роботи з усунення вад вимови звуків „р”, „р’’.
49. Види порушень задньоязикових звуків. Методика поетапної логопедичної роботи з усунення вад вимови задньоязикових звуків.
50. Мета, зміст та методика обстеження дитини з дислалією.
51. Диференціальна діагностика: відмежування дислалії від вікових особливостей мовлення, мінімальних проявів дизартрії, інших мовленнєвих розладів тощо.
52. Методи та прийоми профілактики дислалії у дітей.
53. Визначення поняття «ринолалія». Етіологія патогенез та класифікація ринолалії.
54. Вроджена відкрита ринолалія. Загальна характеристика. Класифікація розщеплень губи та піднебіння.
55. Особливості фізіологічних процесів у дітей із вродженою відкритою ринолалією.
56. Стан голосової функції дітей із вродженою відкритою ринолалією та причини її порушення у зазначеній категорії дітей.
57. Особливості звуковимови у дітей із вродженою відкритою ринолалією.
58. Закрита ринолалія. Етіологія та механізми. Форми закритої ринолалії.

59. Мішана ринолалія. Етіологія та патогенез та симптоматика.
60. Методичні засади логопедичного обстеження дітей із ринолалією.
61. Огляд сучасних методик корекційно-розвивальної роботи з дітьми із вродженою відкритою ринолалією.
62. Методика логопедичної роботи з дітьми із вродженою відкритою ринолалією (за І. Єрмаковою) Мета, етапи, основні завдання корекційної роботи.
63. Особливості подолання закритої та мішаної форм ринолалії.
64. Голос як матеріальна основа усного мовлення. Анатомо-фізіологічні механізми голосоутворення.
65. Причини та механізми порушень голосу.
66. Класифікація вад голосу: центрального і периферичного, органічного і функціонального характеру.
67. Медико-педагогічний комплекс заходів щодо подолання вад голосу.
68. Профілактика голосових розладів та гігієна голосу.
69. Поняття «дизартрія». Причини виникнення дизартрії у дітей.
70. Клініко-фізіологічний та психолінгвістичний аспекти вивчення дизартрії.
71. Провідні синдроми дизартрії. Синдром порушення звуковимови. Синдром порушення дихання. Синдром порушення фонації.
72. Класифікація дизартрії. (за О.В. Правдіною. G. Tardier, O.B.Правдіною).
73. Форми дизартрії за локалізацією пошкодження нервової системи. Центральні та периферичні форми дизартрії.
74. Методика логопедичного обстеження дітей із дизартрією. Мета обстеження. Провідні принципи, завдання, напрями та зміст обстеження дітей із дизартрією. Особливості ранньої діагностики дизартрії.
75. Комплексний підхід до подолання дизартрії. Поняття «комплексний підхід» до подолання дизартрії. Роль спеціалістів у комплексній роботі з дітьми із дизартрією.
76. Порушення темпо-ритміческої сторони мовлення (брадіалалія: тахіалалія: переривчастий темп мовлення).
77. Методичні засади логопедичної роботи з подолання порушень темпо-ритмичної сторони мовлення.
78. Зайкання: визначення, механізми причини та симптоматика
79. Сучасні підходи до класифікації зайкання.
80. Методика обстеження дітей із зайканням: принципи, прийоми та зміст обстеження.
81. Комплексний підхід до реабілітації осіб із зайканням.
82. Форми та зміст взаємозв'язку логопеда із родиною дитини із зайканням.
83. Профілактика зайкання у дітей.
84. Поняття „алалія”. Етіологія алалії та анатомо-фізіологічний аспект вивчення алалії.
85. Симптоматика та механізми алалії. Огляд сучасної класифікації форм алалії.
86. Моторна алалія. Форми моторної алалії, механізми порушення мовлення. Патогенез та симптоматика моторної алалії.
87. Сенсорна алалія. Історія вивчення сенсорної алалії вітчизняними та закордонними науковцями. Провідні механізми сенсорної алалії. Симптоматика сенсорної алалії.
88. Методика обстеження дітей із алалією Мета, завдання та принципи обстеження. Зміст і методи обстеження.
89. Диференціація алалії від інших порушень розвитку (дизартрії, олігофренії, загального недорозвинення мовлення).
90. Методика корекційно-розвивальної роботи при алалії Комплексний підхід подолання алалії.
91. Афазія: визначення, причини та симптоматика афазії.
92. Класифікація афазії. Загальна характеристика форм.
93. Нейропсихологічне обстеження хворих на афазію: мета, принципи, завдання, напрями, зміст, методи та форми.

94. Методичні засади відновлювальної роботи з хворими на афазію.
95. Термінологія та визначення порушень читання у дітей.
96. Причини виникнення дислексії. Загальна характеристика.
97. Симптоматика дислексії.
98. Механізми дислексії: порушення просторових уявлень; порушення усного мовлення; білінгвізм; затримка психічного розвитку; афективні порушення.
99. Класифікації дислексії (патогенетична класифікація дислексій С. Борель-Мезоні, класифікація дислексії О.А. Токаревої, класифікація дислексії М.Є. Хватцева, класифікація дислексії Р.І. Лалаєвої)
100. Поняття «дисграфія», загальна характеристика Етіологія та патогенез дисграфії.
101. Симптоматика дисграфії.
102. Класифікація дисграфії (за підручником Л.С. Волкової, за І.М. Садовнікової, за О.М. Корневим).
103. Методика логопедичного обстеження дітей з порушеннями писемного мовлення.
104. Методика корекції порушень писемного мовлення у дітей.
105. Принципи корекційної роботи при дислексії та дисграфії.
106. Профілактика порушень писемного мовлення у дітей.
107. Значення інтегрованого знання, що має світоглядний потенціал, відображає найзагальніші закономірності спеціальної педагогіки як феномена сучасної цивілізації і забезпечує вплив на установки суспільної свідомості; зокрема на ставлення до осіб з обмеженими можливостями.
108. Роль філософії, соціології, нейропсихолінгвістики та інших галузей науки у побудові цілісної теорії спеціального навчання і розвитку.
109. Напрями наукових рішень проблеми навчання та розвитку. Взаємозв'язок процесів визрівання і навчання.
110. Вікові зміни особистості свідомості як цілого - центральні чинники при побудові концепції навчання та розвитку.
111. Можливість дослідження процесу розвитку на матеріалі окремих психічних утворень та їхніх одиниць. Наступність етапів розвитку. Два види детермінації розвитку.
112. Основні поняття, що описують психологічний механізм зв'язку навчання й розвитку: їх коротка характеристика.
113. Сутність співвідношення процесів навчання і розвитку у школі. Вікові типи навчання (за Л.С. Виготським).
114. Теорія розвивального навчання як цілісна система концепцій.
115. Поле найближчого розвитку і наукові дискусії стосовно цього поняття.
116. Поле найближчого розвитку та його значення для діагностики психічного розвитку дитини (за Л.С. Виготським).
117. Диференціація учнів, які не спроможні самостійно розв'язати навчальну задачу.
118. Метод зондування мислення (за С.Л. Рубінштейном), інтелектуальні та мотиваційні внутрішні умови розвитку дитини.
119. Спеціальна потреба поетапного формування розумових дій. Складові частини змісту методу поетапного формування розумових дій.
120. Типи педагогічної допомоги.
121. Етапи формування розумових дій. Формування розумових дій і понять та їхньої єдності. Конкретні і загальні розумові дії.
122. Дослідження пізнавальних процесів – провідний напрям психології розвинутих країн. Теоретичне підґрунтя когнітивної теорії засвоєння. Основні напрями, якими представлений когнітивний підхід.
123. Теорія осмисленого верbalного навчання. Теорія навчання Дж. Брунера. Теорія репродуктивного засвоєння та проблемне навчання.
124. Порівняльна характеристика основних когнітивних теорій.
125. Шляхи реалізації загальнодидактичних принципів навчання в навчально-виховному процесі дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку (ПМР).

126. Основні шляхи реалізації принципу всебічного розвитку особистості; зв'язку навчання з життям; системності, послідовності і доступності у навчанні; позитивної мотивації навчальної діяльності; індивідуального підходу; наочності; міцності засвоєння знань та навичок.
127. Спеціальні психофізіологічні та психолого-педагогічні принципи навчання дітей з ПМР. Особливості реалізації психофізіологічних принципів логопедичного впливу: принципу класифікації дефекту; запобігання труднощів у навчанні; корекційно-превентивної спрямованості; опори на збережені аналізаторні системи; зворотного зв'язку (принцип контролю).
128. Особливості реалізації психолого-педагогічних принципів: принципу врахування особливостей дитини з ПМР; опори на діяльність; когнітивної (пізнавальної) спрямованості; поетапного формування розумових дій; системного підходу; активізації компенсаторних процесів; культтивування індивідуальних здібностей; врахування обсягу, ступеня і складності навчального матеріалу; дозованої педагогічної допомоги; формування психологічного рівня розуміння мовлення як передумови осмисленого верbalального навчання.
129. Форми організації процесу навчання (сутність, класифікація, особливості застосування, резерви ефективності).
130. Основні фактори, що визначають форму навчання дітей.
131. Форми організації процесу навчання та форми організації навчальних занять. Резерви ефективності уроку.
132. Альтернативні форми навчання (Лена-план, система Монтесорі, Бел-Ланкастерська система, система Дальтон-план, Мангеймська система та ін.).
133. Методи навчання дітей (сутність, класифікація, особливості застосування, фактори, що впливають на вибір методів).
134. Характеристика основних класифікацій методів навчання: за джерелом знань; на основі характеру пізнавальної діяльності; за специфікою діяльності вчителя та учня; за логічним шляхом навчальної роботи.
135. Характеристика основних груп методів (за Ю.К.Бабанським), основні недоліки методів навчання і шляхи їхнього подолання.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: теорія і практика. Запоріжжя: Просвіта, 2000. 216 с.
2. Богуш А.М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. - Київ.: Видавничий Дім „Слово”, 2003. 344 с.
3. Визель Т.Г. Основы нейропсихологии: учеб. для студентов вузов. – М.: ACT-Астрель Транзиткнига, 2005.- 384 с.
4. Выготский Л.С. Избранные психологические исследования. Мысление и речь. Проблемы психологического развития ребенка. М.: Изд-во АПН РСФСР, 1956. 519 с.
5. Дьюміна І.Й. Розвиток мовлення дитини. К.: Головник, 2004. 109с.
6. Ільяна В.М. Попередження дислексій у дітей з порушеннями мовленнєвог розвитку Навчально-методичний посібник. К, 2007.
7. Кабельнікова Н.В. Первинне недорозвинення мовлення: лінгвопатологічний, клінічний та психолого-педагогічний аспекти: навчально-методичний посібник Н.В.Кабельнікова. Херсон: Борисфен-про, 2017. 253с.
8. Коукун О.М. Психофізіологія: Навчальний посібник / О.М.Коукун. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. -189с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/1608/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BD%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%B7%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf>
9. Корекційне навчання з розвитку мовлення молодших дошкільників із зн : програмно-методичний комплекс Методичні рекомендації. К. : Освіта України, 2011. 292 с.
10. Куранова С.І. Основи психолінгвістики. К.: Академія, 2012. 209с.
11. Леонтьев А.А. Основы психолингвистики. М.: Смысл; СПб.: Лань, 2003. 287 с.
12. Литвиненко В. А., Луценко І. О. Застосування танцетерапії в оздоровчій роботі з дорослими // Матеріали І Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції, м. Суми, 5 квітня 2016 року. Суми: ФОП Цьома С.П., 2016. С. 127-130.
13. Литвиненко В. А., Луценко І. О. Музикотерапія в оздоровчій роботі з дорослими // Проблеми здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії: Матеріали ІІІ Всеукраїнської заочної науково-практичної інтернет-конференції. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. , 2017. С. 202-204.
14. Логопедія: Підручник. \ за ред. М.К. Шеремет. К.: Вид. Дім «Слово», 2018. 786с. URL: <https://studfile.net/preview/2041266/>
15. Лянна О. В. Компоненти педагогічного середовища в логопедичній реабілітації хворих з афазією // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2017. № 1 (65). С. 260-270.
16. Лянна О.В., Литвиненко В.А., Ласточкина О.В. Організація відновлювально-логопедичної роботи при афазії у осіб післяінсультного стану в ланці взаємодії «логопед-сім'я». URL: <https://aqce.com.ua/vipusk-13/organizaciya-vidnovljuvalno-logopedivnoi-roboti-pro-afazii-u-osib.html/>
17. Манько Н.В. Діагностика та корекція мовленнєвого розвитку дітей раннього віку: навчальний посібник. К.:КНТ, 2008. 256с.
18. Мартиненко І.В. Сучасні логопедичні технології у подоланні мовленнєвих розладів у дітей із порушенням психофізичного розвитку. *Логопед.* 2011. № 1.
19. Марченко І.С. Педагогічні технології комунікативного розвитку дітей із тяжкими порушеннями мовлення. Київ : ДІА, 2016. 148 с.
20. Науково-теоретичні засади розвитку, корекції та реабілітації дітей з психофізичними вадами: монографія / за ред. Томіч Л.М. Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2010. 370 с.
21. Неврологічні основи логопедії : Навч. посіб. / М. К. Шеремет, О. В. Боряк. Суми: ФОП Цьома С. П., 2016. 252 с.

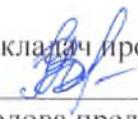
22. Основы психолингвистики / Под общ. ред. А.Г. Шмелева. Ростов-на-Дону: Феникс, 1996. 248 с.
23. Пахомова Н.Г. Нейропсихолінгвістика: Навчальний посібник. П.:АСМІ, 2013. 316с.
24. Поваляєва М. А. Справочник логопеда. Ростов-на-Дону.: Феникс, 2002. 448с. URL: https://pedlib.ru/Books/3/0061/3_0061-1.shtml
25. Посібник до вивчення курсу «Фізіологія мислення та мови / укладач: О. В. Севериновська, О. М. Хоменко, О. Б. Мурзін. Дніпропетровськ:РВВ ДНУ, 2014. 33с. URL: <https://www.biochemistry-dnu.dp.ua/wp-content/downloads/metodichki/fiziol-mysl-ta-movy.pdf>
26. Пригода З.С. Корекція дизорфографії в учнів 5-6 класів з ТПМ Методичні рекомендації . К., 2014. 2,75 др. арк.
27. Психологія мовлення і психолінгвістика: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Калмикова Л.О., Калмиков Г.В., Лапшина І.М., Харченко Н.В.; за заг. ред. Л.О.Калмикової. К.: Переяслав-Хмельницький педагогічний інститут, в-во “Фенікс”, 2008. 245 с. URL: https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/05/Kalmykova_Psykholohiia-movlennia-i-psykholinhvistyka.pdf
28. Рібцуn Ю. В. Предметно-розвивальне середовище у молодшій логопедичній групі для дітей із ЗНМ : Методичний посібник. К. : Освіта України, 2010. 50 с.
29. Рібцуn Ю.В. Дитина з порушенням мовленнєвого розвитку Серія „інклузивна освіта” За заг. ред. Колупаєвої А.А. К.: ТОВ ВПЦ „Літопис ХХ” – 2010.
30. Рібцуn Ю.В. Професійний довідник учителя-логопеда ДНЗ. Харків: Основа, 2012.
31. Савченко М.А. Методика виправлення вад вимови фонем у дітей. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. 160 с.
32. Сак Т.В., марчук Т.Ф., Прохоренко Л.І Дитина із затримкою психічного розвитку Серія „інклузивна освіта”; за заг. ред. Колупаєвої А.А. К.: ТОВ ВПЦ „Літопис –ХХ” 2010.
33. Свиридов О.І. Анатомія людини: Підручник / за ред. І.І. Бобрика. К.: Вища школа, 2001. 567 с.
34. Селіванова О. О.Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008.712 с. URL: <http://194.106.216.224:8080/books/6183>
35. Спеціальна психологія. Тексти / за ред.. М.П. Матвеєвої, С.П. Миронової. Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, інформаційно-видавничий відділ, 1999. Ч. I. 158 с.
36. Спеціальна психологія. Тексти / за ред.. М.П. Матвеєвої, С.П. Миронової – Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, інформаційно-видавничий відділ, 2001. Ч. II. 140 с.
37. Тарасун В.В. Основи теорії і практики логодидактики: підручник для вищих навчальних закладів. – К.: «Каравела», 2017. – 316 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/714740/1/%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%9E%D0%94%D0%98%D0%94%D0%90%D0%9A%D0%A2%D0%98%D0%9A%D0%90.%202017.pdf>
38. Трофименко Л.І. Шляхи подолання загального недорозвитку мовлення у дітей дошкільного віку Монографія. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 104 с.
39. Філоненко М. М. Психологія спілкування. Підручник. К.: Центр учебової літератури, 2008. 224 с. URL: https://lkkeip.at.ua/_ld/0/24___.pdf
40. Хрестоматія з логопедії: До 100-річчя факультету спеціальної та інклузивної освіти \ за ред. С.Федоренко, І.Марченко. К.: Книга-плюс, 2019. С.150-177.
41. Шохор-Троцкая М. К. Стратегия и тактика восстановления речи. М. : ЭКСМО-Пресс, В. Секачев, 2001. 432 с.

5. КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ТЕОРІЇ КОРЕКЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ, ОСНОВ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ШКІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

A (відмінно) 190,5-200 б.	Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, вільно володіє понятійним апаратом. Вміє застосовувати теоретичні знання до розв'язання практичних питань навчання та виховання дітей з порушеннями мовлення. Буде відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, аргументовано, використовуючи фахову термінологію.
B (добре) 189,5-171,5 б.	Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, демонструє розуміння навчального матеріалу на рівні аналізу властивостей, але відповідь може містити неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей та неправильне посилання на спеціальну літературу
C (добре) 152,5-170,5 б.	Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички, але недостатньо вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми, недостатньо точно дає визначення категоріям, ключовим поняттям логопедії, допускає суттєві помилки методичного характеру
D (задовільно) 124,5-151,5 б.	Студент знає основні теми курсу, має уявлення про проблематику логопедії, але його знання мають загальний характер, не підкріплені власними прикладами. Відповіді на питання білету носять фрагментарний характер, характеризуються відтворенням знань на рівні запам'ятовування, поверховим умінням міркувати
E (задовільно) 100-124,0 б.	Студент має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні.
FX (незадовільно) 50-99 б.	Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Навички самостійного міркування відсутні. Практичні навички на рівні розпізнавання.
F (незадовільно) 0-49 б.	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не може побудувати відповідь на поставлене питання, бо відсутні знання, необхідні для правильних відповідей. Наявна повна відсутність уміння міркувати.

Затверджено на засіданні кафедри спеціальної освіти (протокол № 11 від 11.05. 2022 року).

Укладач програми:

Кабельнікова Н.В.,
голова предметної атестаційної комісії,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри спеціальної освіти